

CZERWIEC

SŁOŃCE	
wachód	zachód
3-18	20-0
AŚCIEŻYC	
wachód	zachód
21-52	8-17
Dł. dnia Ubyte	
16-42	0-3

28

PONIEDZIAŁEK

Dziś św. Leona II Pap.
Jutro św. Piotra i Pawła

TEATR WIELKI: nieczynny.
TEATR NARODOWY: Przedstawienie zakupione. „Powrót Przeglądki”.
TEATR POLSKI: „Cezar i człowiek”.
TEATR MALY: „Freuda teoria snów” Cwojdzinskiego.
TEATR LETNI: O godz. 8 „Król walczy”.
TEATR ATENEUM: Wkrótce „Zdrość i medycyna”.
TEATR NOWY: Dziś komedia „Wojna kobiet” Salacrou.
TEATR KAMERALNY: „Mecenas Boibee i jego mąż”.
TEATR MALICKIEJ: Dziś nieczynny. Jutro ostatnia popołudniówka o godz. 4 „Mała Kitty i wielka polityka”.
TEATR 8.15: „Kolekta”.

Bezpłatne fotografie paszportowe
Jadąc do Odyni, Paryża, czy gdziekolwiek dobrze mieć dowód osobisty. Do 1-go lipca każdy otrzyma swą fotografię czarną 6x8 przy kupnie choćby plażówki za złote. Instytut Filitrex, Kredytowa 9. Demonstracje i dobieranie bezpłatnie.

Konwencja w sprawie obywatelstwa
W ostatnim Dzienniku Ustaw ogłoszono ratyfikowaną przez Polskę konwencję, dotyczącą kolizji ustaw o obywatelstwie. Zawiera ona szereg przepisów, dotyczących najbardziej podstawowych kwestii nabywania i utraty obywatelstwa oraz obywatelstwa żony i dzieci. Konwencja reguluje również kwestię posiadania przez jedną osobę kilku obywatelstw.

Słonecznie i ciepło
Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 28 b. m. Pogoda słoneczna i ciepła o umiarkowanym zachmurzeniu nieba, przy słabych wiatrach z kierunków za chodnich.

OGŁOSZENIA DROBNE

A. WYTWORNI BIELIZNY S. OLSZEWSKI
Warszawa, Koszykowa 48, poleca bieliznę: damską, męską, dziecięcą, pościelową, piżamy, biustonosze i pasy brzuszne. Firma istnieje od 1912 r. 10 proc. rabatu dla okazicieli. Ogłoszenia. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

C. J. BORUCKI MARSZAŁKOWSKA 79
PŁASZCZKI, PELERYNY impregnowane. Artykuły plażowe, PASY elastyczne PONCZOCHY lecznicze. Obuwie letnie, tenisowe, pokojowe, gimnastyczne.

MATERIAŁY ANGIELSKIE „SPORTEX” I DODATKI KRAWIECKIE tania poleca C. KRAWCZYŃSKI HOZA 23 (sklep).

Pracownia ubiorów męskich Bracia Giwanoli. Złota 4. Tel. 5.09-93. Przyjmuje wszelkie zamówienia. Pierwotnie okazicielowi niniejszego ogłoszenia 10 proc. rabatu.

RADIOSŁUCHACZE Detektor dający silny odbiór na głośnik, bez użycia prądu akumulatora i baterii. Komplet z głośnikiem bez anteny zł. 45.— Zyszącym schemat budowy z opisem 1.25 (przek. poczt.), demonstruje w godz. 18 — 20. Zakłady Radiotechniczne „DEZET” Nowy Świat 21 m. 27, tel. 3-17-74.

Używane części samochodowe motocyklowe i akcesoria **AUTO-BAZAR** Skłerniewicka 36. sklep

PODRÓŻUJ SAMOLOTEM

„Konsolidacja” w praktyce łomżyńskiej Okupanci instytucji społecznych w dalszym ciągu walczą ze społeczeństwem

Łomża, w czerwcu. Zapowiedziane przez kierownictwo O. Z. N. dążenie do jednoczenia społeczeństwa opozycyjnego ze społeczeństwem sanacyjnym na wspólnej płaszczyźnie współpracy, na prowincję ocierają bardzo powoli. Jeśli w Warszawie — płaszczyzna współpracy — wysunęta przez O. Z. N. niejako na kredyt, bez poparcia oferty konsolidacyjnej żadnym czynnym stwierdzeniem woli faktycznego zasypania istniejącej przepaści, napotyka na uzasadnioną nieufność, to w świetle wydarzeń społeczno-politycznych w miastach prowincjonalnych, próby zjednoczenia narodu — tak pojęte, wyglądają dla O. Z. N. i t. zw. sanacji wręcz tragicznie. Mammy do zanotowania nowy wyczyn sanacji — w głosnej już ze swych stosunków Łomży.

Odkilkudziesięciu lat istnieje w Łomży instytucja pod nazwą Polska Biblioteka Publiczna, prowadząca — wielką czytelnictwo zarówno popularnonaukową jak i beletrystyczną. W okresie — inwazji i okupowania wszystkich instytucji społecznych przez czynniki sanacyjne, i czytelnictwo — padła również łupem klki złodziej, z uniwersalnego niemal działacza sanacyjnego na gruncie łomżyńskim p. Raganowicza, nauczyciela szkoły powszechnej, szefa „Legionu Młodych”, „Strzeżnika”, redaktora miejscowego tygodnika — antyklerykalno — radykalnego, radnego miejskiego, a przede wszystkim głównego współpracownika p. generałowego Młot — Fijałkowskiej, znanej już naszym czytelnikom z poprzednich korespondencji.

Ten to p. Raganowicz — opamiętawszy się, przedtem wszystkim — zjednoczył z nią lokal na redakcję i administrację wspomnianego wyżej pismka p. t. „Przegląd Łomżyński” — następnie zaś zlikwidował niewygodnych sobie członków zarządu — skupiając w swym ręku — 3 stanowiska — prezesa, sekretarza i skarbnika. Rzecz jasna — tak skompletowany zarząd — był całkowicie niezdolny do jakiegokolwiek działania, tym więcej, że p. Raganowicz przy swych rozlicznych zajęciach politycznych i społecznych, nie był po prostu w stanie poprowadzić przytoczonej roboty. Cel jednak został osiągnięty. W zarządzie pozostali sami „swoi” ludzie: p. Fijałkowska, p. Kędzierska, p. Cieśluk i t. d. Nic przeło dziwnego, że zarówno członkowie stowarzyszenia — jak i komisja rewizyjna przez długi czas nie mogli się doprosić zwolnienia walnego zebrania. Dopiero przed paru tygodniami

wskutek katerycznego żądania przewodniczącego komisji p. W. Kłowski i p. St. Cieplińskiego — odbyło się walne zgromadzenie, które stało się całkowitą kompromitacją okupacyjnego zarządu czytelnictwa. Okazał się szereg nieporządków i zaniedbań natury finansowej, brak wielu książek, rozdawanych przez Raganowicza między innymi — świetlicy strzeleckiej i Legionowi Młodych (w osobie niejaki p. Grochoczek), oraz wiele innych skandalicznych zaniedbań „zarządu”. Oczywiście obrona była przygotowana. W przeddzień zebrania p. Raganowicz do Biblioteki kilkunastu naukowców miejscowych, chcąc stworzyć sztuczną większość. I ta sztuka się jednak nie powiodła. Walne zebranie zakwestionowało legalność ich przebiegu i zebranie musieli sromotnie opuścić. Rzecz jasna, po takiej gospodarce — walne zebranie musiało uchwalić p. R. i jego zarządowi wotum nieufności.

Nowy zarząd Biblioteki stanowią

p. p. Maria Wyrzykowska, p. Józef Jazwiński, p. Jadw. Jabłonowska i p. Agnieszka Surawska. Do komisji bibliotecznej wybrano pp. ks. kan. Roszkowskiego, p. Zdzisława Dowbor-Markiewicza i p. Siwikową. Atmosfera w czytelnictwie łomżyńskim natychmiast się oczyściła. — I tak jest na każdym kroku. — Po tym zaś usiłuje się przekonać i zachęcić obietnicami — społeczeństwo — do pogodzenia z ludźmi sanacyjnego systemu.

Po reformach „trzech” Jędrzejewiczów 150 dzieci zdało egzamin — przyjęto 39 Skandal szkolny na Pradze

Dowiadujemy się o znamienym fakcie, ilustrującym w dosadny sposób stosunki panujące w szkolnictwie średnim po częściowej zaledwie realizacji słynnych ponysłych reformatorskich p. ministra Jędrzejewicza. Na Pradze, liczącej około 300 tysięcy mieszkańców, istnieje jedno tylko państwowe gimnazjum żeńskie im. Skłodowskiej-Curie przy ul. Kawęczynskiej 19. Do 1-szej klasy tego gimnazjum zdawało egzamin 240 dziewczyn, przeważnie córek urzędników państwowych, zamieszkałych

się w mieszkaniach, istnieje jedno tylko państwowe gimnazjum żeńskie im. Skłodowskiej-Curie przy ul. Kawęczynskiej 19. Do 1-szej klasy tego gimnazjum zdawało egzamin 240 dziewczyn, przeważnie córek urzędników państwowych, zamieszkałych

na Pradze oraz w miejscowościach podwarszawskich, jak: Wołomin, Kobyłka, Zielonka itp. Spośród owych 240 kandydatek zdało egzamin z wynikiem pomyślnym 150 dziewczyn. Z tej liczby do gimnazjum przyjęło zaledwie 39. Zrozpaczonemu rodzicom pozostałych odpowiedziano, że dla reszty nie ma miejsca wobec zlikwidowania jednej z dwóch istniejących równoległych klas pierwszych spowodowanego utworzeniem liceum. Należy zaznaczyć, że w istniejącym również na Pradze gimnazjum męskim im. Władysława IV, istnieje aż trzy równoległe klasy pierwsze, z których nie zlikwidowano żadnej. Ten drobny fakt ilustruje dostatecznie dezorganizację i brak kierunku wśród władz szkolnych przy wprowadzaniu nowego ustroju szkolnego.

Rodzice dzieci, które nie zostały przyjęte do gimnazjum wyłożyły spośród siebie delegację, która złożyła w kuratorium memorial opatrzone 70-ciu podpisami, domagający się przyjęcia dzieci na podstawie zdanych egzaminów. Rodzicom odpowiedziano w kuratorium, że brak sił nauczycielskich nie pozwala na przyjmowanie większych ilości dzieci, a wreszcie poradzono, aby udali się do Ministerstwa Skarbu, celem uzyskania potrzebnych kredytów. Zaznaczyć należy, że rodzice i dzieci wyrazili gotowość wynajęcia i utrzymania potrzebnego lokalu własnymi siłami, tym bardziej, że naprzeciwko szkoły istnieje wolny lokal.

Wśród dzieci, których nie przyjęto, znajdują się dziewczynki specjalnie uzdolnione, posiadające bardzo pochiebne świadectwa, są tam również córki byłych żołnierzy, posiadających odznaczenia.

Rodzice, którzy nie wiedzą, co mają robić z dziećmi, przed którymi zamknięto dostęp do szkoły, postanowili interweniować w Ministerstwie Oświaty.

Czas już najwyższy skończyć z niefortunnymi próbami reform i eksperymentów na terenie szkolnictwa, które jak świadczy o tym przykłady, wiedzą do — upadku oświaty.

Kronika prowincjonalna

LUBLIN
WAKACJE POLSKICH DZIECI ZE ŚLĄSKA OPOLSKIEGO
(W) Do Łukowa przybyło 30 dziewcząt w wieku szkolnym ze Śląska Opolskiego na miesięczny pobyt wakacyjny w Polsce. Dzieci polskie z Niemiec powitały na stacji, w Łukowie delegaci komitetu kolonii letnich dla dzieci polskich z zagranicy. Dzieci te spędzą wakacje w Dębku pod Stożkiem.

ZJAZD KÓŁ GOSPODYN WIEJSKICH
(W) W Puławach odbył się zjazd powiatowej organizacji Kół Gospodyń Wiejskich przy udziale około 300 gospodyń. W ramach zjazdu, Janina Radyszkiewiczowa — członkini koła — wygłosiła referat n. t. „O kobiecie w życiu wsi”. Drugi referat wygłosiła Z. Rzechowska n. t. „Udział kobiety i obrona kraju”. Na zakończenie zjazdu wybrano 4 delegatki na zjazd wojewódzki oraz 2 — na zjazd centralny w Warszawie.

ROZBUDOWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI W LUBLINIE
(W) Według sprawozdań Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w

Lublinie za pierwszy miesiąc wykonania budżetu za r. 1937/38, produkcja wody (w porównaniu z odpowiednim miesiącem r. ubiegłego) wzrosła o 22,48 proc. Wykonano 375 mtr. bieżących nowej sieci wodociągowej

i przyłączono do sieci 5 posesji. Przedsiębiorstwo wod. i kan. osiągnęło w miesiącu sprawozdawczym (mimo zwiększonych wydatków i zmniejszonych dochodów) 29.332,44 zł. nadwyżki.

Zajścia antyżydowskie w Radomsku i okolicy
Z Radomska piszą nam:
W ub. czwartek, dnia 23 bm., podczas odbywającego się targu w Radomsku doszło do burzliwych zajść antyżydowskich. W wyniku zajęć kilku żydów zostało poturbowanych. Powstała panika tak, że w przeciagu zaledwie 20 minut ani jednego straganu żydowskiego nie było widać na targowicy. O silnym i zdecydowanym natarciu przez ludność chrześcijańską na stragany żydowskie świad-

czy fakt, że nawet część kupców żydowskich na innych ulicach miasta pozamykała swe sklepy. Tego samego dnia w Koniecpolu i Kleszczowie, pow. radomszczańskiego, doszło do zajść antyżydowskich, w wyniku których wybito w sklepach i mieszkaniach żydowskich kilkadziesiąt szyb. O zajściach przeciw żydom donoszą również z Przedborza i innych miejscowości. (5)

Rozwiązanie kartelu szkolnego

Orzeczeniem ministra przemysłu i handlu rozwiązano z dn. 26 czerwca kartel szkolny zrzeszający 16 hut, szlifierni i hurtowni szkła.

We wszystkich rozwiązanych umowach kartelowych dominującym strahantem była Belgijska Spółka Akcyjna w Warszawie, której zarząd główny znajduje się w Brukseli. Nabyła ona w roku 1925 wszystkie udziały Małopolskiej Fabryki Szkła w Szczakowej.

Opanowanie Małopolskiej Fabryki Szkła przez Belgijską Spółkę Akcyjną było dla tej ostatniej bardzo pożyteczne i korzystne, gdyż całoroczna zdolność produkcyjna każdej z tych spółek wynosiła około 15 tysięcy ton szkła okiennego, podczas gdy całoroczne zapotrzebowanie tego szkła w Polsce waha się około 17 tysięcy ton.

Skutkiem zawarcia tych umów kartelowych było unieruchomienie szeregu hut, które wzmian za zaniechanie produkcji otrzymały wysokie odszkodowania. Te wysokie odszkodowania obciążały koszty produkcji Belgijskiej Spółki Akcyjnej, która musiała nastę-

pnie uwzględnić je w kalkulacji cen szkła. Biorąc pod uwagę, że szkło okienne jest jednym z najważniejszych artykułów w przemyśle budowlanym, zawarcie tych umów odbiło się niekorzystnie na ruchu budowlanym.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

Program Kongresu Ku czci Chrystusa Króla

Godz. 7.30 w kolegiacie Farnej WSPÓLNA MSZA ŚW. za męczenników, zmarłych za Chrystusa Króla po wojnie światowej.
Godz. 9.30 IV ZEBRANIE PLENARNE z wykładami prof. dr. Hałackiego (Warszawa) p. t. „Duchowa odbudowa życia katolickiego” oraz O. Bivort de la Sandee (Paryż) p. t. „Moralne odnowienie życia chrześcijańskiego”. Po wykładach dyskusja.

Godz. 15.00 do 17.00 WYKŁAD J. EM. KS. BISKUPA ROZMAŃA (Ljubljana) p. t. „Religijne odnowienie chrześcijaństwa”, po czym dyskusja.

Na zakończenie obrad plenarnych

Kongresu usłyszymy: przemówienie J. Em. ks. biskupa Scheuillera, „Bogu Rodzica” — śpiew, Przemówienie Legata Papieskiego, Psalm 136 — „Jerozalem” — Feliksa Nowowiejskiego na 8-głosowy chór mieszany z towarzyszeniem organów. Śpiew wykonają: Reprezentacyjny Chór Wlkp. Kół śpiewających pod dyrekcją F. Nowowiejskiego, po czym nastąpi zamknięcie obrad Kongresu przez Marszałka.

KINA
APOLO: „Świecznik królewski”.
CORSO: „Antek Policmajster”.
GLORIA: „Sen nocy letniej”.
GWIAZDA: „Ostatni akord”.
METROPOLIS: „Kusicielka”.
OŚWIATOWE T. C. L.: „Moja gwiazdeczka”.
RENAISSANCE: „Królowa Dżungli”.
SŁOŃCE: „Zapomniana Symfonia”.
SPINKS: „Ta albo żadna”.
SWIT: „Pięć dziewczynek z Kanady”.
TECZA-LAZARZ: „Maria Stuart”.
TECZA-WILDA: „Będzie lepiej”.
WILSONA: „Porwano kobietę”.

DOŻYWOTNE WIEZIENIE DLA MORDERCÓW SIÓSTR
Przed Sądem Okręgowym w Ostrowie na sesji wyjazdowej w Jarocinie stanęli Marein i Michalina Terlegowie, którzy w nocy z dn. 30 na 31 października ub. r. zamordowali swoją siostrę M. Terlegę. Prokurator wniosł o karę śmierci. Sąd skazał oskarżonych na dożywotnie więzienie.

W WOŁOMINIE
zaprenumerować „ABC” można u p. Szadkowskiej (kiosk gazetowy)

W RADOMIU
zaprenumerować „ABC” można u p. Henryka Lipińskiego ul. Lubelska 31 (Biuro Dzienników)

Prenumeratę ABC

zamawiać można:
OSOBISCIE LUB PISEMNI w Kantorze ABC — Aleje Jeruzolimskie 3a.
TELEFONICZNIE 81833 lub 309.33
WPLATĘ PRENUMERATY skutecznie można:
OSOBISCIE w Kantorze ABC Al. Jerozolimskie 3a,
PRZEKAZEM ROZRACHUNKOWYM drukowanym w ABC na początku i na końcu miesiąca.
PRZEKAZEM POCZTOWYM pod adresem Kantoru ABC.
BLANKIETEM P. K. O. Nr. 23400.
PRZEZ ROZNOŚCIELKĘ (za pokwitowaniem).
PRENUMERATA ABC KOSZTUJE MIESIĘCZNIE:
zł. 2.30 bez premii, zł. 3.30 z premią (dziela Sienkiewicza).
DORĘCZANIE ABC w Warszawie odbywa się najpóźniej do godziny 7.30 rano,

WYPRZEDAŻ i okazja taniego nabycia obrazów, współczesnych malarzy polskich. Ceny niebawem niskie — od 3 złotych. Na miejscu mamy i artystyczną oprawę obrazów. Zygmun Engler Świętokrzyska 36.

WENTYLATORY elektryczne, trójfazowe, ośmiośladowe na stałą pracę dla fabryk, cukierni, kin, sal publicznych i t. d. Wytwórnia S. Nasłowski. Złota 56a tel. 6.99-50.

ZNACZKI pocztowe do zbiorów, wielki wybór. Kupuje — sprzedaje — zamienia najstarsza firma filatelistyczna. Zygmun Engler, S-to Krzyńska 36.

MEBLE
A. A.) OKAZJA —MEBLI Firma chrześcijańska „J. CIEŻKOWSKI” Plac Trzech Krzyży 12 — Nowy Świat 89. Pierwsze źródło! — Własna wytwórnia! — Pokoje komplety od 800 do 1500 zł. Gabinet — Stół — Sympialne — Kluby — Pokoje — uniwersalne — kombinowane. Pojedyncze sztuki! — Dobre rozprawy. — Bezpłatne porady. — Projekty „Wnętrz” Nowy Świat 39. Plac Trzech Krzyży 12.

MEBLE stylowe — nowo czesne: Sympialne, Stół, Gabinet gotowe i na zamówienie poleca A. Lenczowski i S-ka, Mazowiecka 10. Specjalny dział wykwalifikowanych mebli tapicerskich. Warszawa, ul. Królewska 29-a Tel. 235-06.

ARTYKUŁY SPORTOWE
NAMIOTY artykuły narciarskie, płaszcze, wiatrówki impregnowane, rakiety tenisowe, piłki poleca Starzyński. Firma Sport i Gimnastyka, Hoza 29 (róg Marszałkowskiej)

PARASOLE i meble ogrodowe rakiety tenisowe. Sprzet i ubiory do wszystkich sportów. Stefan Stefanski Jasna 12 naprzeciw Filharmonii.

MATERIAŁY BUDOWLANE

BETONOWNIA „GOŁKÓW”
Warszawa, Solec 28, tel. 9.89-74. Płyty. Krawężniki. Kregi. Rury. Słupy. Trałki. Wazony. Kule. Miski. Korytka. Ścieki. Cegła. Pustaki. Ogrodzenia betonowe pełne, ażurowe. Tarasy. Oadniki. Baseny i t. p.

Materiały budowlane: Cegła. Pustaki. Gips. Cegła szklana. Wapno. Cement. Stal zbrojeniowa „Isteg”. Wanny stalowe emaliowane „Olukusz”. Posadzka Gębowa i terrakotowa. Glazura. Opale. Płyty podłogowe i inne artykuły gumowe „Wolbrom”. Kafle zwykłe i majolikowe. Krycie dachów papą i ruberoidem i t. d. K. Golański

NAUKA I WYCHOWANIE
KROJU modelowania, szycia wyrzają gruntywnie Kursy Ireny Piecho, Nowogrodzka 26, stosując dla Czytelniczek ABC specjalne ulgi. Zapisy codziennie.

Pomoc Szkolna, Kraków. Przedm. 38, tel. 217-16. Meble szkolne. Przyrządy fizyczne. Szkło laboratoryjne. Epidiaskopy. Mikroskopy. Tablice pogładowe. Mapy. Globusy. Minerały.

POSADY ZAOFIAROWANE

Jak otrzymać pracę? Zwrócić się do Administracji „ABC”. Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Ogłoszenia o poszukiwaniu i zaofiarowaniu pracy zamieszczamy z upustem 50 proc. W wypadkach uzasadnionych bezpłatnie.